

doorkiesnummer
026 - 355 2499

uw kenmerk

bijlage(n)
Rapport
Bevolkingszorg op orde –
De vrijblijvendheid voorbij

onderwerp
Bevolkingszorg op orde

ons kenmerk
UIT 2012 0062

datum
28 september 2012

Geachte heer/ mevrouw,

Bevolkingszorg is een essentieel onderdeel van de crisisbeheersing. Gemeentefunctionarissen bereiden zich zo goed als mogelijk voor om de zorg te leveren die van hen verwacht mag worden tijdens een crisis. In mijn ogen is er de afgelopen jaren veel gebeurd op dit gebied, maar dit heeft er nog niet geleid tot een bevolkingszorg van voldoende niveau. Een belangrijke reden daarvoor is dat de bevolkingszorg door gemeenten nog te vrijblijvend wordt ingevuld. Richting onze burgers kunnen wij het niet maken om onze zorgtaak op dit vlak vrijblijvend in te vullen.

In het rapport 'Bevolkingszorg op orde, de vrijblijvendheid voorbij', dat voor u ligt, heeft de commissie 'Bevolkingszorg op orde' onder mijn voorzitterschap een visie opgesteld met daaraan afgeleid prestatie-eisen die passen bij een eigentijdse en realistische bevolkingszorg. Zowel ervaringsdeskundigen als wetenschappers hebben onderdeel uitgemaakt van deze commissie. De nieuwe visie is vooral ook een trendbreuk met het verleden. Het Veiligheidsberaad heeft ingestemd met het rapport, onderschrijft deze visie en wil het komende jaar vooral gebruiken voor discussie en evaluatie.

Een nieuwe kijk op bevolkingszorg

Tijdens een crisis of een ramp moet de overheid het principe loslaten dat zij in elk opzicht voor alle getroffen mensen moet zorgen. Zelfredzame burgers moeten in staat worden gesteld om hun eigen weg te gaan en wanneer dat nodig is moeten zij daarin gefaciliteerd en gestimuleerd worden door de overheid. In de tweede plaats moet de focus komen te liggen op het redden van diegene die verminderd zelfredzaam zijn. Hierbij moet spontane hulp uit de samenleving door burgers te laten helpen én hun specialistisch hulpaanbod daar waar mogelijk geaccepteerd worden. Zeker zolang de hulpverleningsdiensten nog niet volledig zijn opgeschaald. In het geval de overheid toch bevolkingszorg moet leveren die niet specifiek is voorbereid, wordt deze zorg op basis van veerkracht en improvisatie geleverd. Om dit te realiseren moet improvisatie een essentieel onderdeel vormen van het oefenen.

Ik kan met trots uitspreken dat de manier waarop in de visie bevolkingszorg beschreven staat realistisch en eigentijds is. We hebben ons daarbij laten leiden door de vraag wat burgers zelf kunnen en willen doen tijdens een incidenten wat zij daarop aanvullend van de overheid kunnen verwachten. Er zijn grenzen aan de zorg die de overheid kan leveren op het gebied van bevolkingszorg. Daarom zijn zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid voor de commissie belangrijke uitgangspunten geweest bij het formuleren van de prestatie-eisen.

Prestatie-eisen

In de prestatie-eisen is geformuleerd welke prestatie er met welk resultaat moet worden geleverd om van adequate bevolkingszorg te kunnen spreken. De eisen gaan niet in op de organisatie van de bevolkingszorg; hoe dit georganiseerd moet worden. Gemeenten en veiligheidsregio's behouden vrijheid om te bepalen hoe zij de bevolkingszorg willen organiseren en welke taken zij uitbesteden. De minimale prestatie-eisen zijn op termijn echter niet meer vrijblijvend.

De prestatie-eisen zijn onderverdeeld in eisen voor:

- crisiscommunicatie: het communiceren met de bevolking waarbij wordt aangesloten bij de (informatie)behoefte van de samenleving.
- acute bevolkingszorg: de bevolkingszorg die naast de spoedeisende zorg door de professionele hulpverleners ter plaatse meteen geleverd moet worden.
- de herstellzorg: na de acute fase van een crisis is zorg nodig om een terugkeer naar de 'reguliere' situatie te ondersteunen.

Door het vastleggen van de minimeisen en ook het feit dat er grenzen zijn aan de zorg die de overheid kan leveren wat betreft bevolkingszorg ontstaat duidelijkheid vooraf. Nu is meermaals de kritiek geweest dat gemeenten en veiligheidsregio's worden afgerekend op niet bestaande en niet erkende eisen door externe onderzoekers naar aanleiding van een ramp.

Experimenteel jaar

In welke mate de prestatie-eisen daadwerkelijk aansluiten bij de praktijk moet komend jaar gezien worden. Dit jaar wordt dan ook een experimenteel jaar. De veiligheidsregio's worden gevraagd om input te leveren, zodat de genoemde prestatie-eisen kunnen worden getoetst aan de huidige praktijk. De commissie zal aangegeven welke input zij daarbij voor ogen heeft. Voor de zomer van 2013 worden de resultaten besproken in de commissie en aangeboden aan het Veiligheidsberaad om de prestatie-eisen definitief vast te stellen.

Met vriendelijke groet,

P.M. Bruinooge

Portefeuillehouder Gemeenten,
Dagelijks Bestuur Veiligheidsberaad